

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра соціології та соціальної роботи**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету суспільних наук

Остапець Ю.О.

2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНА СТРУКТУРА ТА СОЦІАЛЬНА СТРАТИФІКАЦІЯ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	054 Соціологія
Освітня програма	Соціологія
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

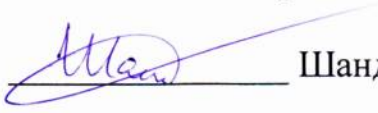
Ужгород – 2021

Робоча програма з навчальної дисципліни **«Соціальна структура та соціальна стратифікація»** для здобувачів вищої освіти галузі знань **05 Соціальні та поведінкові науки** спеціальності **054 Соціологія** освітньої програми **«Соціологія»**.

Розробник: Афанасьєв Дмитро Миколайович, доцент, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології та соціальної роботи

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри **соціології та соціальної роботи**

протокол № 12 від «01» липня 2021 р.

Завідувач кафедри Шандор Ф.Ф.

Схвалено науково-методичною комісією **факультету суспільних наук**

протокол № 8 від «01» липня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії Попадич О.О.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 5,5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 165	1	1
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4.4 самостійної роботи студента – 5.5	2	2
	Лекції:	
	42	12
	Практичні (семінарські):	
	32	8
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	91	145

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Соціальна структура та соціальна стратифікація» – формування та поглиблення знань з сучасних теорій та методологій дослідження структурних рис суспільства, розвиток наукового знання про емпіричні прояви соціальних структур та соціальні проблеми, з цим пов'язані, формування та розвиток навичок критичного мислення й аналізу емпіричних даних щодо структурних проявів сучасних суспільств. Основні завдання: Основні завдання – опанувати відповідними першоджерелами, набути навичок їх критичного аналізу, ознайомитись з відповідними соціологічними теоріями та соціологічними методами вимірювання структурних параметрів суспільства, аналізувати емпіричні дані та робити аналітичні доповіді з зазначеної проблематики.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК04. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК06. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК07. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК10. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань

про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності спеціальності (СК)

СК01. Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології.

СК02. Здатність до опанування та використання основних класичних та сучасних соціологічних теорій.

СК03. Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому.

СК10. Здатність виконувати професійні ролі у проєктній діяльності в галузі соціальної проблематики, прогнозування процесів та явищ в сучасному соціумі.

СК14. Здатність до соціологічної рефлексії стосовно теоретичних та прикладних аспектів здійснення дослідницької та аналітичної роботи щодо соціальних змін.

СК16. Здатність до адаптації та професійного реагування на виклики соціальних трансформацій.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є опанування таких навчальних дисциплін освітньо-професійної програми:

OK16 Історія соціологічних теорій і вчень

OK17 Загальна соціологічна теорія

OK26 Вступ до спеціальності

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Соціологія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.	РН01
Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми.	РН02
Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі.	РН03
Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.	РН04
Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури.	РН08
Розуміти наукові принципи, що лежать в основі соціальної діяльності, ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання зі спеціальності, інтегрувати теоретичні знання та	РН13

практичний досвід.	
Відслідковувати загальні і локальні зміни у масовій свідомості, проводити спостереження за психологічним станом, рівня благополуччя окремих груп та верств населення.	РН18
Проводити пошук ефективних засобів використання соціальних механізмів регулювання соціальних, політичних, економічних, освітніх, етнокультурних процесів методом проведення соціологічних досліджень.	РН19
Використовувати методи діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів соціальних суб'єктів.	РН20
Виявляти та аналізувати нові чинники соціальної нерівності в Україні та світі, визначати можливі шляхи подолання нерівного доступу різних суспільних груп до тих чи інших соціальних ресурсів.	РН21
Здійснювати координацію інформаційних потоків з метою задоволення потреб соціального управління, спираючись на сучасні соціальні технології.	РН23

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Соціальна структура та соціальна стратифікація»:

Очікувані результати навчання з дисципліни (використано таксономію Б. Блума)	Шифр ПРН
Пам'ятаємо: студенти пригадують, визначають, ідентифікують основні поняття та терміни дисципліни: соціальна структура, соціальна стратифікація, соціальна нерівність, соціальна мобільність тощо.	РН01
Розуміємо: студенти пояснюють ідеї та концепції, про які вони дізнались і які виникли в процесі розвитку соціологічних знань.	РН02
Застосовуємо: студенти застосовують набуті знання про положення соціологічних теорій та концепцій щодо дослідження соціальних змін в Україні та світі.	РН03
Розуміємо: студенти пояснюють закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ (нерівність, мобільність) у контексті професійних задач.	РН04
Створюємо: студенти створюють щось нове, обґрунтовують власну позицію, роблять та аргументують самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури.	РН08
Розуміємо: студенти пояснюють наукові принципи, що лежать в основі соціальної діяльності, ідентифікують, формулюють завдання. Застосовуємо: розв'язують завдання зі спеціальності, інтегрують теоретичні знання та практичний	РН13

досвід.	
Оцінюємо: студенти відслідковують загальні і локальні зміни у масовій свідомості, проводять спостереження за психологічним станом соціальних структур та верств населення.	RH18
Створюємо: студенти здійснюють пошук ефективних засобів використання соціальних механізмів регулювання соціально-політичних, економічних та етнокультурних процесів методом проведення соціологічних досліджень.	RH19
Оцінюємо: студенти використовують методи діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів соціальних суб'єктів в соціальній структурі	RH20
Аналізуємо: студенти виявляють та аналізують нові чинники соціальної нерівності в Україні та світі, визначають можливі шляхи подолання нерівного доступу різних елементів соціальної структури до тих чи інших соціальних ресурсів.	RH21
Застосовуємо: студенти здійснюють координацію інформаційних потоків з метою задоволення потреб соціального управління, спираючись на сучасні соціальні технології.	RH23

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: іспит; презентація результатів виконаної індивідуальної /групової роботи студента.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форма поточного контролю: доповідь на практичних заняттях

Форма модульного контролю: контрольна робота

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5		
10	10	10	10	10	50	100

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T9	T10		
10	10	10	10	10	50	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Командний проєкт оцінки соціальної структури			1	18
Практичні (семінарські) заняття, доповідь з презентацією	8	32	8	32
Реферат	1	6		
Есе	1	12		
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота складається з тестових завдань та запитання описово-аналітичного характеру.

Тестові завдання покликані оцінити знання з тематичної проблематики модулю, яка надавалася на лекціях і обговорювалася на практичних заняттях. Залежно від орієнтування у тематичному матеріалі по тестах, дане завдання модульної контрольної роботи максимально може бути оцінене у 30 балів.

Запитання має на меті оцінити обізнаність здобувача з програмовим матеріалом. Залежно від послідовності викладу і орієнтуванні у матеріалі теоретичних питань, ця частина завдань модульної контрольної роботи максимально може бути оцінена у 20 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Відповідно до «Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсових) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання студентів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) – заслуговує студент, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;

- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;

- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;

- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;

- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) – заслуговує студент, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає з певною кількістю помилок;

- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;

- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання за програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;

- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;

- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;

- допускає помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який: виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Основні категорії соціальної структури суспільства

Тема 1. Соціальна структура суспільства: парадигми дослідження, категорії та поняття. Теорія соціальної структури як базова соціологічна теорія. Підходи до визначення соціальної структури суспільства (О.Заславська, П.Штомпка та інші). Широке та вузьке тлумачення соціальної структури. Основні категорії теорії соціальної структури. Емерджентні властивості соціальної структури. Виміри соціальної структури. Взаємодія понять – «соціальна структура», «соціальна стратифікація», «соціальна диференціація», «соціальна спільнота» тощо. Види структур. Основні методи дослідження соціальної структури суспільства. Дослідження соціальної структури українського суспільства.

Тема 2. Територіальна структура суспільства. Поняття фізичного простору. Типи поселенських структур. Територіальні соціальні утворення. Функції територіальної структури. Історія формування поселенських структур в Україні: братство, громада, колгосп тощо. Соціологічний аналіз взаємодії на рівні «село-місто». Способи формування територіальних структур: принцип самоорганізації, принцип командно-адміністративної вказівки.

Тема 3. Демографічна структура суспільства. Наука про народонаселення. Розвиток наукових уявлень про народонаселення. Закони демографічних змін. Демографічний вибух, «бейбі-бум». Депопуляція населення. Народжуваність. Заходи стимуляції та обмеження народжуваності. Індикатори народжуваності. Смертність. Заходи з продовження тривалості життя. Індикатори смертності. Статеві-вікова піраміда. Шлюбність та розлучуваність. Міграція. Види міграції. Еміграція та імміграція. Індикатори

міграції. Переписи населення. Способи дослідження демографічної структури суспільства.

Тема 4. Етнічна структура суспільства. Виникнення етносів в історичному процесі. Етногенез. Спільне і відмінне в термінах «етнос» та «національність». Виникнення нації в історичному процесі. Етнічна структура українського суспільства. Поняття «титультний етнос» та «національна меншина». Діаспора. Ірредента. Етнічність та релігійність. Проблеми взаємовідносин між етносами. Шовінізм. Ксенофобія. Сегрегація. Етноцид та геноцид. Гетто. Етносоціологія. Методи та технології дослідження етнічної структури суспільства.

Тема 5. Професійна структура суспільства. Особливості економічної та професійної структури суспільства. Об'єктивні та суб'єктивні виміри економічної стратифікації. Економічна стратифікація та економічна ідентичність. Статусна диспозиція економічних груп. Позиціонування відповідно до економічного статусу. Класифікація професійної структури населення за МОП. Професійна стратифікація і ринок праці. Зайнятість і безробіття. Професійна стратифікація і закон зміни праці. Професійна стратифікація і престиж. "Білі комірці". Професійна мобільність. Суб'єкти соціально-трудова відносини. Роль держави в регулюванні соціально-трудова відносин. Найманий працівник, роботодавець та профспілки, їх взаємодія.

Модуль 2. Тенденції змін соціальної структури

Тема 6. Конфліктний потенціал соціальної структури. Поняття конфлікту. Теорії конфлікту в науковому дискурсі. Розуміння конфлікту в теорії Л.Козера. Розуміння конфлікту в теорії К.Маркса. Розуміння конфлікту в теорії Р.Дарендорфа. Ведення переговорів при розв'язанні конфліктів. Фази розв'язання конфліктів за Е. де Роком. Конфлікти політичної системи. Конфлікти економічної системи. Конфлікти культурної системи.

Тема 7. Сучасні тенденції змін соціальної структури. Вплив процесів глобалізації та плюралізації на соціальну структуру суспільства. Інтернет та соціальна структура суспільства. Сучасні комунікативні процеси в соціальній структурі. Зміни ідентичності членів суспільства.

Тема 8. Соціальна стратифікація суспільства. Соціальна стратифікація як спосіб диференційного аналізу суспільства. Соціальна стратифікація та соціальна диференціація. Основні ознаки соціальної стратифікації (Б.Барбер). Моделі соціальної стратифікації. Одномірна та багатомірна соціальні стратифікації. Основні системи стратифікації: рабовласницька, кастова, станова, класова. Інші типи стратифікаційних систем. Відкрита і закрита стратифікації.

Тема 9. Нерівності в сучасних суспільствах. Стратифікація і проблема нерівності у суспільстві. Стратифікація і класова структура як способи підтримання нерівності у суспільстві. Категорія "соціальної дії" в підходах до дослідження класової нерівності у суспільстві. Економічна, культурна, інформаційна та соціальна нерівності. Причини та походження нерівності.

Критерії вимірювання стратифікаційної нерівності. Стратифікаційний профіль. Профіль стратифікації.

Тема 10. Соціальна мобільність. Особливості класової стратифікації у сучасних суспільствах. Типологія класів (Л.Уорнер). Соціальний клас та соціальний прошарок. Проблема актуальності класового підходу. Проблема класу в сучасних соціологічних парадигмах. Середній клас. Бідність. Депривація. Типи депривації. Маргінальність та “андерклас”. Підходи до дослідження класової свідомості: метод вивчення репутацій, суб’єктивний метод, вивчення образів класової структури. Динаміка стратифікаційних процесів. Соціальна мобільність: види, типи і можливості. Правила вертикальної мобільності. Типи впливів на стратифікацію. Процеси досягнення статусу. Соціальні бар’єри. Зміст концепцій рівності в суспільстві. Підходи до розуміння нерівності в суспільстві. Зміст законів соціальної нерівності (Закон Енгеля, Закон Швабе, Закон Райта). Функції нерівності за У.Муром та К.Девісом.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекції	практ.	лаб.	інд.р.	с. р.		лекції	практ.	лаб.	інд.р.	с. р.
Модуль 1												
Тема 1. Соціальна структура суспільства: парадигми дослідження, категорії та поняття	20	2	4			14	22	1	1			20
Тема 2. Територіальна структура суспільства	16	4	4			8	16	1	1			14
Тема 3. Демографічна структура суспільства	16	4	4			8	16	1	1			14
Тема 4. Етнічна структура суспільства	14	4	2			8	14	1	1			12
Тема 5.	16	4	2			10	16	1	0			15

Професійна структура суспільства												
Модульна контрольна робота	2	2	0			0	2	0	0			2
Разом за модуль	84	20	16			48	86	5	4			77
Модуль 2												
Тема 6. Конфліктний потенціал соціальної структури	16	4	4			8	16	1	1			14
Тема 7. Сучасні тенденції змін соціальної структури	10	4	2			4	10	1	0			9
Тема 8. Соціальна стратифікація суспільства	19	4	4			11	19	2	1			16
Тема 9. Нерівності в сучасних суспільствах	18	4	4			10	16	2	1			13
Тема 10. Соціальна мобільність	16	4	2			10	16	1	1			14
Модульна контрольна робота	2	2	0			0	2	0	0			2
Разом за модуль	81	22	16			43	79	7	4			68
Разом	165	42	32			91	165	12	8			145

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Соціальна структура суспільства: парадигми дослідження, категорії та поняття	4	1
2.	Територіальна структура суспільства	4	1
3.	Демографічна структура суспільства	4	1
4.	Етнічна структура суспільства	2	1
5.	Професійна структура суспільства	2	0
6.	Конфліктний потенціал соціальної структури	4	1

7.	Сучасні тенденції змін соціальної структури	2	0
8.	Соціальна стратифікація суспільства	4	1
9.	Нерівності в сучасних суспільствах	4	1
10.	Соціальна мобільність	2	1
Разом		32	8

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Соціальна структура суспільства: парадигми дослідження, категорії та поняття	14	20
2.	Територіальна структура суспільства	8	14
3.	Демографічна структура суспільства	8	14
4.	Етнічна структура суспільства	8	12
5.	Професійна структура суспільства	10	15
	Модульна контрольна робота	0	2
6.	Конфліктний потенціал соціальної структури	8	14
7.	Сучасні тенденції змін соціальної структури	4	9
8.	Соціальна стратифікація суспільства	11	16
9.	Нерівності в сучасних суспільствах	10	13
10.	Соціальна мобільність	10	14
	Модульна контрольна робота	0	2
Разом		91	145

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

В умовах використання формату онлайн-навчання (дистанційного навчання) із застосуванням мережі Google Meet названі засоби, методи та форми визначаються за домовленістю зі здобувачами і в залежності від зручного виду взаємодії, застосовуються з допомогою існуючих функцій групових чатів та відеоконференцій.

Для ефективного засвоєння тематики є можливість демонстрації необхідних матеріалів на робочому столі комп'ютерного технічного засобу під час занять і семінарів. Зокрема, у разі потреби, під час онлайн-заняття можна надати доступ до свого екрану, щоб показати презентації або іншу тематичну інформацію на робочому столі.

Планування лекційних, практичних (семінарських) та лабораторних занять, модульних контрольних робіт, звітування за індивідуальну та іншу передбачену програмою роботу зі студентами, а також підсумкова перевірка знань у формі іспиту (заліку) здійснюється заздалегідь за допомогою прив'язки до Google-календаря. Синхронізація запланованих заходів виконується автоматично на всіх зручних для їх проведення пристроях.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Афанасьєв Д.М. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни «Соціальна структура та соціальна стратифікація» (для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 054 «Соціологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти). Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. 23 с.
2. Гавриленко І.М., Кузьменко В.І., Скідін О.Л. Соціологія організацій: навчальний посібник. Запоріжжя: ГУ «ЗІДМУ», 2007. 404 с.
3. Гвоздецька Б., Рюль В., Варга Н. Соціологія: методичні матеріали до самостійної роботи: навчально-методичний посібник для напряму підготовки «054 Соціологія». Ужгород: УжНУ, 2021. 110 с.
4. Катаєв С.Л. Сучасне українське суспільство: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 200 с.
5. Коваліско Н.В. Основи соціальної стратифікації: навчальний посібник. Львів: «Магнолія 2006», 2007. 328 с.
6. Конспект лекцій з дисципліни «Соціальна структура суспільства» освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 054 «Соціологія» / Укладач: Редькіна Г.М. Кам'янське : ДДТУ, 2016. 120 с.
7. Орос О.Б., Афанасьєв Д.М. Методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи студентів спеціальності 054 «Соціологія». Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. 22 с.
8. Рахманов О.А. Соціальна стратифікація і класова структура суспільства: навчально-методичний комплекс. Київ: КНЕУ, 2011. 21 с.
9. Середній клас України: теорія та сучасні тенденції становлення / І.К.Бондар [та ін.]; відп. ред. О.Г.Ягольник. Київ: Корпорація, 2004. 581 с.
10. Соціологія: підручник / М.П.Требін, В.Д.Воднік, Г.П.Клімова та ін.; за ред. М.П.Требіна. Харків: Право, 2010. 224 с.
11. Соціологія: підручник / За ред. докт. соціол. наук, проф. В.М. Пічі. 4-те видання, виправлене. Львів: «Магнолія 2006», 2009. 293 с.
12. Структурні виміри сучасного суспільства: навч. посібн. / За ред. С.О.Макеєва. Київ: б.в., 2006. 272 с.

Допоміжна література

1. Винославська О.В. Зміни у свідомості Українського суспільства на зламі тисячоліть / ред. кол. С.Рябов та ін. Київ: ВД «КМ Академія», 2001.
2. Злобіна О., Тихонович В. Суспільна криза і життєві стратегії особистості. Київ: Стилос, 2001. 237 с.